

Ville du livestreame en voldtægt for et *like*?

Hvorfor vælger en 18-årig at livestreame voldtægten af sin veninde frem for at hjælpe hende? Fordi nødvendigheden af opmærksomhed på de sociale medier er gået moralsk amok.

Af Poul Høi
hoi@berlingske.dk

SANTA FE: Hvad gør du, hvis du er 18 år, og hvis din bedste ven bliver voldtaget foran næsen på dig? Hvis forbryderen holder hende nede med sine hænder og sin vægt og harsamleje med hende?

Selvfølgelig: Du fisker lynhurtigt din smartphone frem ... og livestreamer det hele ud til dine andre venner. Og efterhånden som voldtægten skrider frem, minut for minut, bliver du ved med at transmittere begivenheden, mens det tikker ind med bifaldende »likes«.

Det var i det mindste, hvad den 18-årige Marina Lonina gjorde, siger anklagemyndigheden i en pressemeddelelse. Hun og den 17-årige veninde festede sammen med en 29-årig mandlig bekendt i hans hus i forstæderne til Columbus i Ohio. Han havde købt en flaske vodka, som de tre angiveligt delte, og ud på aftenen fandt den ti minutter lange voldtægt så sted, fremgår det. Og ud på aftenen skete den ti minutter lange live-streaming også.

Lonina hævdede selv ved et grundlovsforhør i sidste måned, at hun streamede voldtægten for at kunne bevise den, men det afviste anklageren. »I ti sekunder ud af ti minutter forsøger hun at gøre noget ... Men ellers fniser hun bare og livestreamer voldtægten, mens man kan høre ofret råbe om hjælp og trygle voldtægtsmanden om at stoppe,« har anklager Ron O'Brien sagt til en lokal TV-station.

Marina Lonina ringede heller ikke til alarmcentralen; det gjorde derimod en af de personer, som så live-streamningen på appen Periscope.

»Fanget af likes«

Men hvordan kan en i øvrigt begavet gymnasieelev vælge at livestreame en grov forbrydelse mod sin veninde frem for at hjælpe hende eller ringe til politiet?

Ifølge anklagemyndigheden fordi hun »blev fanget af alle de likes, hun fik for sin streamning, og så fortsatte hun med at gøre det – frem for at hjælpe,« siger O'Brien til NBC i Columbus.

Hvis han har ret, kan behovet for opmærksomhed og socialmedial anerkendelse være så stort, at det overtrumfer enhver sund fornuft – og andre sager indikerer det samme:

Under en fest for unge på en strand i Florida i 2014 voldtog tre mænd en kvinde, hundreder af mennesker befandt sig på stranden, og flere af dem optog voldtægten på video og offentliggjorde den. Som den lokale sherif sagde til CNN: »På

Collage: Henriette Vabø Foto: Iris

Marina Lonina elskede den opmærksomhed, hun fik ved at lægge voldtægten ud til offentlig beskuelse. Hun forstod tilsyneladende ikke, hvad der i virkeligheden foregik.

N. G. Berrill,

retspsykolog til Huffington Post

et tidspunkt cirkulerede der mindst tre forskellige videooptagelser.»

Da en 20-årig studerende i 2013 kom forbi en gyde, hvor en ung mand og en kvinde havde sex, sendte han en stribe af tekst og billeder ud på Twitter. Kvinden sagde senere, at hun var offer for et seksuelt overfald, og politiet skosede den 20-årige studerende for at have fotograferet og offentliggjort begivenheden frem for at gribe ind.

Senest har en tragisk sag fra Frankrig rejst en lignende debat. Tirsdag livestreamede en 19-årig kvinde sit selvmord via Periscope. Indledningsvist så man hende sidde i en sofa, hun røg en cigaret og strøg sin kat med hårene. Hun live-streamede »for at skabe debat og for at få folk til at tænke«, sagde hun ifølge flere medier. Hendes publikum interagerede med hende, og det er svært at vurdere, om de opfordrede hende til at gøre noget eller ikke forstod situationens alvor. Derefter

fortsatte live-streamingen fra togstationen i Égly syd for Paris. Her kastede hun sig under et tog, skærmen gik sort, og det hele endte med, at man ifølge New York Times kunne

høre en redningsperson, som sagde: »Jeg er under toget med ofret. Jeg er nødt til at flytte ofret.«

Socialt bifald

Eksperter er ikke forundrede. Alle mennesker har behov for opmærksomhed og anerkendelse, og for en generation, som er opvokset med sociale medier, handler det især om socialmedial anerkendelse. Det handler om »likes«, om »thumbs up«, om antallet af Facebook-venner og retweets på Twitter, og det handler om at gøre sig selv til en dynamo for socialmediale begivenheder. Og ikke mindst fordi opmærksomhed og anerkendelse kan måles – hvis person A har en Facebook-ven mere end person B, så er person A mere populær.

Og det betyder noget, som en 15-årig pige siger i en undersøgelse citeret på sitet Psychology Today: »Den popularitet, som du har på Facebook, er den popularitet, du har i livet.«

Derfor er fristelsen til at dokumentere et eller andet sensationelt også så stor, for det vil typisk føre til mere opmærksomhed og popularitet, siger professor i psykolog Dara Greenwood til Huffington Post. Psykologen Joseph Ciona har studeret nogle af de

flittigste Facebook-brugere med flest venner, og for den slags mennesker er næsten alt i livet et redskab til at få opmærksomhed.

»De er besatte af social opmærksomhed og validering. De er mindre interesserede i indholdet af informationerne end i at have et publikum, som reagerer på informationerne,«

siger Joseph Ciona til CBS.

Med andre ord: Når en Marina Lonina ser sin bedste veninde blive voldtaget, ser hun ikke vold mod veninden, men derimod en mulighed for selv at få socialmedial opmærksomhed. De sociale medier fostrer dermed en afstumpethed og giver os en »læsion på vores moralske samvittighed«, som en retspsykolog siger til Huffington Post: »Marina Lonina elskede den opmærksomhed, hun fik ved at lægge voldtægten ud til offentlig beskuelse.« siger N. G. Berrill.

»Det er skræmmende,« siger han – og i et meget videre perspektiv end en teenager i Ohio.

For hvis eksperterne har ret, risikerer enhver begivenhed at blive – ikke en begivenhed i sig selv, men en anledning til at gøre sig til på Facebook.

Og dét er skræmmende.

